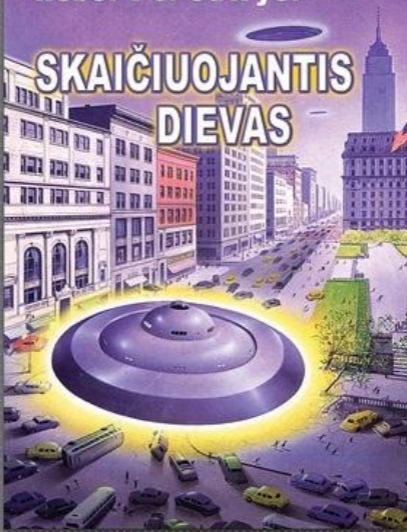

SF

eridanas

Robert J. Sawyer

SKAIČIUOJANTIS DIEVAS

417 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAŠ

Knjgute.lt

Robert J. Sawyer

SKAIČIUOJANTIS DIEVAS

Mokslinės fantastikos romanas

NACIONALINIS KANADOS BESTSELERIS!

Vieną dieną svetimiečių erdvėlaivis nusileido Toronto mieste greta Paleontologijos muziejaus. Iš kosminio aparato išlindęs šešiakojis, dvirankis padaras, vardu Holusas, pareiškė norą pasikalbėti su žymiausiu muziejaus paleontologu. Iš pokalbio paaiškėja, kad ir Žemė, ir Holuso planeta, ir dar vienas protingų būtybių pasaulis per kelis milijardus metų patyrė penkias grandiozines katastrofas TUO PAČIU METU.

Vadinasi, kažkas itin galingas (gal net visagalis) akivaizdžiai reguliuoja evoliuciją mūsų Galaktikoje. Holusas mano, kad galima pamėginti jį surasti...

"Nuostabi, vaizdinga knyga, pelniusi autoriui HOMero premiją."
Publishers Weekly

Iš anglų kalbos vertė DONATAS MASILIONIS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
417 tomas. Serija įkurta 1990m.

Robert J. Sawyer - CALCULATING GOD
New York, TOR books, 2001

Copyright © by Robert J. Sawyer, 2000

Cover art copyright © Alex Schomburg, 1959

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2007

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

Autoriaus pastaba

Karališkasis Ontarijo muziejus iš tiesų yra ir, žinoma, turi tikrą direktorių, tikrus saugotojus, tikrus apsaugos darbuotojus ir taip toliau. Tačiau visi šio romano veikėjai yra vaizduotės padarinys: nė vienas jų neturėtų būti panašus į tikrus žmones, kurie šiuo metu ar anksčiau dirbo KOM ar kuriame nors kitame muziejuje.

Skiriu Nicholasui A. DiChario ir Mary Stanton, kurie buvo šalia, kai labiausiai reikėjo draugų

VISI FOSILIJŲ GRIAUČIAI RANDAMI RETAI. LEISTINA ĮTĖRPTI TRŪKSTAMAS DALIS VADOVAUJANTIS RESTAURATORIAUS SPĖJIMAIŠ, TAČIAU, IŠSKYRUS TUOS ATVEJUS, KAI RUOŠIAMSI STENDAI PARODOMS, REIKIA AIŠKIAI ATSKIRTI TĄ DALIS, KURIOS YRA IŠ TIESŲ SUAKMENĖJUSI MEDŽIAGA, NUO TARIAMŲJŲ. TIK AUTENTIŠKOS FOSILIJOS YRA TIKRIEJI PRAEITIES LIUDININKAI IŠ PIRMŲ LŪPŲ, RESTAURATORIAUS INDĖLIS KARTAIS BŪNA PANAŠUS Į PASAKOJIMĄ IŠ TREČIŲ LŪPŲ.

Rašė Dr. Tomašas D. Džerichas, savo pratarinėje į "Paleontologinės restauracijos vadovėlį" (Handbook of Paleontological Restoration, Danilova and Tamasaki, ed.)

1

Žinau, žinau, mintis, kad nežemiška būtybė būtų galėjusi atvykti į Torontą, yra beprotiška. Žinoma, miestas yra populiarus tarp turistų, tačiau labiau tikėtina, kad būtybė iš kito pasaulio pasirinktų Jungtines Tautas, na, galbūt Vašingtoną. Argi Roberto Vaiso filme "Diena, kai Žemė sustojo" Klaatu nenuvyko į Vašingtoną?

Žinoma, būtų beprotybė tikėtis, kad tas pats režisierius, kuris sukūrė "Vestsaido istoriją", galėtų pastatyti gerą mokslinės fantastikos filmą. Tiesą sakant, dabar, kai apie tai pagalvoju, prisiminiau, jog Vaisas režisavo tris mokslinės fantastikos filmus, vieną blankesnę už kitą.

Tačiau nukrypau nuo temos. Pastaruoju metu man taip dažnai atsitinka, atleiskite. Ne, aš nevirstu sukriošusiu seniu; ačiū Dievui, man dar tik penkiasdešimt ketveri. Tačiau dėl skausmo kartais būna sunku susikaupti.

Kalbėjau apie ateivį.

Ir kodėl jis atvyko į Torontą.

Viskas vyko maždaug šitaip...

Ateivio kosminis keltas nusileido priešais pastatą, kuriame anksčiau buvo Maklaflino planetariumas, tai yra šalia karališkojo Ontarijo muziejaus, kuriame aš dirbu. Sakau: "buvo planetariumas", nes Ontarijo šykštusis ministras pirmininkas Maikas Harisas nutraukė planetariumo finansavimą. Jis nusprendė, kad Kanados vaikai neprivalo nusimanyti apie Visatą - tas Haris tikrai pažangiai mąsto. Kai jis uždarė planetariumą, pastatas buvo išnuomotas komercinei "Žvaigždžių kelių" parodai su klasikinio tilto modeliu, buvusiu žvaigždžių teatro viduje. Nors man ir labai patinka "Žvaigždžių keliai", Kanadoje teikiami prioritetai švietimui tik liūdina. Vėliau patalpas nuomojo įvairūs privataus sektoriaus koncernai, tačiau pastaruoju metu pastatas buvo tuščias.

Tiesą sakant, gal ir logiška, kad ateivis iš kosmoso nusprendė apsilankyti planetariume. Vėliau paaiškėjo, jog jis norėjo atvykti į muziejų. Tai taip pat gerai: įsivaizduokite, kaip kvailai būtų atrodžiusi Kanada, jei pirmasis kontaktas būtų įvykęs mūsų žemėje, tačiau nežemiškasis ambasadorius, pasibeldęs į duris, nieko nebūtų radęs namie. Planetariumas su baltu kupolu, panašiu į milžinišką iglu, ledinę trobelę, įsikūręs gerokai toliau nuo gatvės, tad

priešais jį yra didelė betono aikštė - matyt, idealiai tinkanti nutūpti nedideliam kosminiam keltui.

Ne, aš tiesiogiai nemačiau, kaip nusileido at-eivis, nors buvau visai šalia. Tačiau keturi žmonės - trys turistai ir vienas vietinis - įam-žino tai vaizdajuostėje, ir kelias dienas po to viso pasaulio televizija be paliovos rodė šį nu-sileidimą. Laivas buvo siauro pleišto formos, tarsi torto gabalėlis, kurį atsipjauna žmogus, apsimetantis, kad laikosi dietos. Jis buvo išti-sai juodas, nepaliko jokių išmetamųjų dujų pėdsakų ir tyliai nukrito iš dangaus.

Laivas buvo gal trylikos pėdų ilgio. (Taip, ži-nau, kad Kanada - šalis, kurioje laikomasi met-rinės sistemos, tačiau aš gimiau 1946-aisiais ir nemanau, kad kam nors iš mano kartos - net ir mokslininkui, tokiam kaip aš - metrinė sistema kada nors yra buvusi patogi; tačiau pažadu pasistengti.) Nusileidusio laivo korpusas buvo visiškai glotnus, o ne padengtas robotų vėma-lais, kaip po "Žvaigždžių karų" kiekviename filme vaizduojami visi kosminiai laivai. Vos tik laivui nusileidus, atsidarė šoninės durelės. Jos buvo stačiakampės, tačiau didesnio pločio nei ilgio. Ir jos atsidarė stumiamos aukštyn - tai iš karto leido suprasti, kad laivo keleivis grei-

čiausiai yra ne žmogus; žmonės retai daro tokias duris, nes bijo susitrenkti galvą.

Netrukus iš laivo išniro ateivis. Jis atrodė tarsi milžiniškas rusvai auksinis voras, kurio kūnas buvo maždaug paplūdimio kamuolio dydžio rutulys, o iš jo į visas puses styrojo kojos.

Priešais planetariumą mėlynas "Ford Taurus" įsirėžė į kaštoninės spalvos "Mercedes-Benz" užpakalį, nes jų vairuotojai užsižiopsojo į nepaprastą reginį. Pro šalį ėjo daug žmonių, ir jie buvo labiau apstulbinti nei išsigandę - nors keli nubėgo laiptais žemyn į Muziejaus metro stotį, iš kurios priešais planetariumą yra du išėjimai.

Milžiniškas voras nukeliavo trumpą atstumą iki muziejaus; planetariumas kažkada buvo KOM padalinys, tad dviejų pastatų antruosius aukštus jungia išorinis koridorius, o gatvės lygyje jie yra atskirti skersgatvio. Muziejus buvo pastatytas 1914 metais, gerokai anksčiau nei kam nors pradėjo rūpėti, kaip į jį patogiai patekti. Šešių pagrindinių stiklinių durų link vedė devyni platūs laiptai; rampa invalidų vežimėliams buvo įrengta gerokai vėliau. Ateivis trumpam stabtelėjo, matyt, svarstydamas, ką pasirinkti: laiptus ar rampą. Jis pasirinko laiptus; ramos turėklai buvo truputį arčiau vieni

kitų, ir už jų galėjo užkliūti ateivio kojos.

Laiptų viršuje ateivis vėl trumpam sutriko. Tikriausiai jis gyvena būdingame mokslinės fantastikos pasaulyje, kuriame yra daugybė automatiškai atsiveriančių durų. Ateivis stovėjo priešais stiklinių lauko durų eilę; jos atsidarė patraukiant už vamzdžio formos rankenų, tačiau svečias iš kosmoso, matyt, to nesuprato. Netrukus po to, kai nusileido ateivis, iš muziejaus išėjo vaikas, kuris iš pradžių nesuvokė, kas vyksta aplink, tačiau išvydęs nežemišką būtybę iš išgąščio suklykė. Ateivis viena savo galūnių - šešias jis naudoja vaikščioti ir dvi gretimas kaip rankas - ramiai nutvėrė duris ir prasispraudė pro jas į vestibulį. Priešais jį tuoju pat išdygo antra stiklinių durų siena; šis oro tarpas padeda muziejui kontroliuoti vidaus temperatūrą. Perpratęs, kaip reikia elgtis su durimis Žemėje, ateivis patraukė vienas iš vidinių durų ir nuskuodė į rotondą - muziejaus didelį aštuonkampį vestibulį, tapusį tokiu svarbiu KOM simboliu, kad mūsų narių ketvirtinis žurnalas jo garbei buvo pavadintas "Rotonda".

Rotondos kairėje buvo Garfildo Vestono parodų salė, naudojama specialioms ekspozicijoms; šiuo metu ten buvo Burgeso Šeilo paro-

da, kurią aš padėjau surengti. Iš dviejų garsiausių pasaulyje Burgeso Šeilo fosilijų kolekcijų viena buvo čia, KOM, o kita Smitsonian muziejuje; tačiau nė viena šių institucijų paprastai nedemonstruodavo jų plačiajai publikai. Pasirūpinau, kad laikina abiejų kolekcijų jungtinė ekspozicija iš pradžių būtų surengta čia, o po to Vašingtone.

Rotondos dešinėje kadaise buvo mūsų apraudota Geologijos galerija, tačiau dabar tenai įsikūrė suvenyrų parduotuvės ir "Druksio" užkandinė - tai tik kelios aukos, kurias Kristinos Dorati administracija padarė, kad KOM taptų "traukos vieta".

Taigi padaras sparčiai nusigavo į tolimąjį rotondos kraštą tarp leidimų stalo ir narių aptarnavimo langelio. Vėl priminsiu, kad ir šio epizodo nemačiau tiesiogiai, tačiau viską užfiksavo stebėjimo kamera, kas yra gerai, nes kitaip niekas nebūtų patikėjęs. Ateivis prisigretino prie apsaugos darbuotojo mėlynu švarkeliu - Ragubiro, panašaus į mešką, tačiau geraširdžio sikho, kuris KOM dirbo nuo neatmenamų laikų - ir nepriekaištinga anglų kalba tarė:

- Atleiskite, norėčiau susitikti su paleontologu.

Ragubiro rudos akys išsiplėtė, tačiau netru-

kus jis atsipalaidavo. Vėliau Ragubiras pasakojo, jog pamanė, kad tai pokštas. Toronte statoma daug filmų, nemažai iš jų mokslinės fantastikos TV serialų, tarp jų "Džino Rodenberio Žemė: paskutinis konfliktas", "Rėjaus Bredberio teatras" ir vėl atgaivinta "Sutemų zona". Ragubiras pamanė, jog tai filmo kostiumą dėvintis vyrukas arba koks nors elektronikos valdomas rekvizitas.

- Kokio paleontologo? - bejausmiu balsu paklausė jis, įsitraukdamas į pokštą.

Sferinis ateivio liemuo susvyravo:

- Tikėčiau si malonaus.

Vaizdajuostėje matyti, kaip Ragubiras nesėkmingai bando paslėpti šypsnį.

- Turiu omenyje tai, ar jūs norite susitikti su bestuburių gyvūnų, ar su stuburinių.

- Ar ne visi jūsų paleontologai žmonės? - paklausė ateivis. Jis labai keistai kalbėjo, tačiau apie tai vėliau. - Tad ar jie visi neturėtų būti stuburiniai?

Prisiekiu, visa tai įrašyta vaizdajuostėje.

- Žinoma, visi jie - žmonės, - atsakė Ragubiras. Aplink juos susibūrė nedidelė muziejaus lankytojų grupelė ir, nors kamera to neparodė, matyt, nemažai žmonių žvelgė žemyn į poli-

ruotas marmurines rotondos grindis iš vienu aukštu aukščiau esančių vidinių balkonų.

- Tačiau vieni specializuojasi stuburinių fosilijose, o kiti bestuburių.

- Ak, - suprato ateivis. - Man toks suskirstymas atrodo dirbtinis. Tik bet kuris.

Ragubiras pakėlė telefono ragelį ir surinko mano numerį. Saugyklų centre, pasislėpusiame už bauginančios naujosios bendrovės "Inco" Žemės mokslų parodos - Kristinos KOM vizijos kvintesencijos, pakėliau telefono ragelį.

- Džerichas, - tariau į ragelį.

- Daktare Džerichai, - pasigirdo savitu akcentu kalbančio Ragubiro balsas. - Čia kažkas nori su jumis susitikti.

Suprantama, susitikti su paleontologu yra kur kas paprasčiau nei su "Fortune 500" sąrašė esančios bendrovės vadovu; žinoma, mes norėtume, kad jūs susitartumėte iš anksto, tačiau esame valstybės tarnautojai - dirbame mokesčių mokėtojams. Tačiau vis tiek paklausiau:

- Kas jis?

Ragubiras trumpam nutilo.

- Manau, jog būtų geriau jums pačiam ateiti ir pasižiūrėti, daktare Džerichai.

Ką gi, trojodono kaukolė, kurią man iš Tirelio atsiuntė Filas Kiuri, kantriai laukė septyniasdešimt milijonų metų; tad galės dar truputį palaukti.

- Netrukus būsiu.

Išėjau iš kabineto ir pro "Inco" galeriją pasukau lifto link. Dieve, kaip aš nekenčiu šios nesąmonės su sienose nupieštomis karikatūromis, mižinišku dirbtiniu ugnikalniu ir drebančiomis grindimis. Perėjau Kurelio galeriją, atsidūriau rotondoje ir...

Ir...

Jėzau.

Jėzau Kristau.

Sustingau vietoje.

Ragubiras gal ir nežino, kuo skiriasi tikras kūnas ir kraujas nuo guminio kostiumo, tačiau aš žinau. Kantriai stovintis prie lankytojų stalo padaras, be jokios abejonės, buvo biologinė būtybė. Man nekilo jokių klausimų. Tai buvo gyvybės forma...

Ir...

Ir aš tyrinėju gyvybę Žemėje nuo pat jos atsiradimo....